

ГОВОРИТИ ПРО МІСТА

говорити про міста, в яких ми росли, завжди важко
особливо про вулиці, якими йшли ворожі солдати
особливо про втрати й залишених напризволяще
осиротілих псів та котів на узбіччях

сни з часом набираються сірого
колір втрачає сенс

а знання про синє небо
обтяжує

в повітрі висне запах вугілля та обстріляних трас
мазут в мозолях схожий на іконостає

і крізь тумани пливають гусеничні кораблі
розрізають поля

викорчовують озиму пшеницю
серед білого снігу залишаються сліди
чергового танкового прориву

і в землю знову засівається метал
зерно завбільшки із сотий калібр
зерно, яке залишиться в ріллі
і вже ніколи не проросте

і він говорить:

тримай удар
зберігай інтервал

та лінію вогню

зберігай слова

і гіркоту свою

зберігай усе

та вдихай полин

дракон за спиною дихає

терикон димить

терикон живий

ДОВЕДИ МЕНЕ

Доведи мене, доведи
до кінця цієї війни
Доведи мене, доведи
до кінця цієї довжелезної доби
Доведи мене, доведи
до світанку і чистого неба
до моря теплого
до весни
де спокійні сняться сни
де немає ранкових зведень
де не звучать сирени
Доведи мене до ріки
що не вичерпується словами
до човна
що пливе поміж островами
Доведи мене до моста
за яким стоять наші міста
Доведи мене додому
де живе уся рідня

ПРО ЦЕ Й ГОВОРИЛА ВОНА

про це й вона говорила

ніби про сепію на довоєнних світлинах
ніби про птаху сизокрилу
ніби про пожовклі листи і почерк восени

ніби про маленьку маму і діда

на відбитках спогадів

ніби про сни

і ніби

про холод цієї весни

про холодні руки

обличчя

роти

про порожні будинки

про сніг у квітні

про все це

казала: чекай біди

казала: насуваються хмари війни

чуєш, чорний дим

ніби туман проникає у місто з моря

проникає на кожную вулицю

в кожен будинок

як тепер снити

як тепер бути

про це й вона говорила

вогні міста холодні

тьмяні

вулиці міста порожні

вночі

на узбіччях лежить метал

люди та звірі

чуєш, сирена звучить

коли ж вона замовкне

коли

.....

.....

.....

і

як тепер в очі дивитись

як тепер говорити

як писати листи

.....

.....

.....

лише обіймати

лише обіймати

лиш було би кого

.....

.....

.....

і

мовчати

СОНЦЕ ТЕМНІЄ

І каже: допомоги не буде!
Все палає.
Медики розбиті вщент.
Під джгутами німіють ноги
І пульсує кров,
і пульсує крик,
і пульсує небо.
У легенях цемент холоне
і твердіє у венах бетон.
Сонце поволі темніє.
Сонце темніє.
Темніє.

НЕ СНЯТЬСЯ СНИ

будинкам більше не сняться сни
спробуй це усім поясни

залишені речі — натягнуті струни
стіни без тіней, без світла, без граней

темні вікна — провідники
фантоми речень — молитовники

серед ночі звуки сирен
ловлять сигнал тривожних антен

не гортай словники, там немає імен
пам'ятай довіку колір наших знамен

МАРІЯ З МАРІУПОЛЯ*

минуло два дні від початку війни
і зв'язок, і вода, і світло — зникли
згодом не стало газу
і пусткою стала тиша
а потім повітря шуміло
здавалося, падає щось
наш будинок уже здригався
і тут
вибухова хвиля
пробила все до низу
верхні поверхи просто склалися
падали шматки бетону
меблі
шифер із даху
летіло скло
і всюди кричали люди
а ми біжимо
і думаємо:
хоч би сходи до підвалу були
хоч би спуститися
хоч би нас не придавило плитою

* Вірш написано з розповіді 17-річної Марії Вдовиченко з Маріуполя.